

НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ З УЧНЯМИ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ

Наразі, електронні соціальні мережі є популярним технологічним компонентом сучасного інформаційного простору, який педагогічно-дослідники все частіше намагаються використовувати для вирішення важливих соціально-педагогічних проблем. У роботі [3] зазначено, що одна з поширених форм соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю, які мають функціональні обмеження, є клуби спілкування, що відіграють важливу роль у подоланні фізичної і духовної самотності. Такі клуби сприяють розширенню кола спілкування з метою покращення внутрішнього стану дитини, зняття почуття тривоги, занедбаності. Також, важливою є активізація соціально-культурних функцій конкретної особистості для задоволення основних соціальних потреб з метою подолання почуття самотності, емоційної відчуженості. Тому, вважаємо, що застосування електронних соціальних мереж є потужним засобом для підтримки освіти дітей з функціональними обмеженнями.

З огляду на [2; 4] та власного досвіду окреслено проблеми, які є актуальними для дітей з функціональними обмеженнями та напрями застосування електронних соціальних мереж для їх вирішення:

По-перше – потреба у спілкуванні, самореалізації та самоствердженні. Може бути вирішена за допомогою електронних соціальних мереж, електронної пошти, Skype тощо. Дитина сама обирає, коли їй почати і коли закінчити спілкування, що також забезпечує і задоволення потреби в безпеці. Застосовуючи електронні соціальні мережі у різних напрямках: іграх, спілкуванні, занятті професійною діяльністю тощо. Вважаємо, що в електронних соціальних мережах створено широкі можливості для самореалізації, розвитку креативності особистості, виявлення і розвитку творчого потенціалу. Можливо не тільки переглянути фото, чи малюнки інших, і отримувати від цього естетичне задоволення, а й викласти власні роботи (створити електронну презентацію, фото, малюнки, фото виробів тощо). Також, у мережах часто проводяться різні опитування та цікаві конкурси, можна висловити відверту думку і прочитати роздуми та коментарі інших. Анонімність спілкування в Інтернеті збагачує можливості самопрезентації людини, надаючи їй можливість не просто створювати про себе враження за своїм вибором, але і бути тим, ким вона захоче. Самоствердження є показником одного із виду спілкування, тобто створення чи пошук групи (за інтересом) і самовираження в ній.

По-друге – потреба у позитивній оцінці та особистому внеску. У мережах можна знайти групу людей, яка позитивно оцінює вчинки і особу користувача. Адже, віртуальний простір набагато демократичніший, ніж простір реального співтовариства. Можна коментувати події, залишати

повідомлення на сторінках друзів і груп, відмічати що фото, повідомлення «подобається», «не подобається», «у захваті», «обурює», «сумно» тощо. Також, можливо робили розсилку інформації на сторінки друзів за допомогою функції «розказати друзям», розповсюджувати інформацію, фільми, теми на сторінках інших користувачів. Також, Інтернет сприяє виникненню потреби у створенні нових образів «Я» особистості. Адже, бажаючи можуть мати свої сторінки у кількох соціальних мережах, і там реєструватися під різними «ніками» і навіть з різними «легендами» (вигаданими особистими даними). Науковці зазначають [2], що нині Інтернет-простір створює можливості не тільки відтворювати нові ідентичності, але й наділяти вже існуючий образ новими рисами.

Першочергово рекомендуємо педагогічним працівникам (соціальним педагогам, вчителям, психологам) особисто навчитися користуватися електронні соціальні мережі, варто освоїти елементарні користувальницькі вміння роботи з ними та основними їх сервісами, вміти налаштовувати конфіденційність та створювати групи.

Також, важливим є навчити дитину усвідомлювати, що віртуальна реальність має допомагати їй розвиватися і самовдосконалюватися. Проте, існує велика небезпека потрапити в залежність вигаданого світу [1]. Наразі важливо вміти робити акцент на ставленні до життя, як до основної реальності. Заохочувати спілкуватися не тільки в електронних соціальних мережах, а і у реальному житті, наприклад, раз у кілька місяців влаштовувати зустріч всіх членів групи і потім зроблені фото і відео викладати у групу чи на особисті сторінки тощо.

Список використаних джерел:

1. Лещенко М.П. Підходи до стандартизації сформованості інформаційно-комунікаційної компетентності учнів: польський досвід [Електронний ресурс] / Лещенко М.П., Тимчук Л.І. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – №4 (42). – С. 33-46. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/6743>.
2. Лучинкіна А.І. Аналіз мотиваційної складової інтернет-соціалізації / А.І. Лучинкіна // Практична психологія та соціальна робота. – 2014. – №9. – С. 1-4.
3. Тюптя Л.Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л.Т. Тюптя, І.Б. Іванова – вид. 2-е, перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 574 с.
4. Яцишин А.В. Використання електронних соціальних мереж для роботи з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами / А.В. Яцишин, В.В. Коваленко // Освіта та розвиток обдарованої особистості № 8(39). К. – 2015. – С. 32-38.